

Nr 205.

Av herr **Lindhagen**, *med förslag till dels lag om utsträckt tillämpning av lagen den 25 juni 1909 om inskränkning i rätten att erhålla ägostyckning, dels ock lag om viss inskränkning i rätten till jordavsöndring.*

Uti jordkommissionens sista betänkande del VI, har hemställts, att de norrländska ägostycknings- och jordavsöndringsbestämmelserna måtte, åtminstone provisoriskt, utsträckas till hela riket och att proposition därom måtte föreläggas redan 1923 års riksdag. Genom anhopning av ärenden hos lagrådet har dock ansetts, att regeringen svårigen är i stånd att kunna framlägga en regeringsproposition i ämnet inom den önskade tiden. Även om någon svag utsikt därtill kunnat föreligga, har den dock blivit alldeles avklippt genom den nu inträffade regeringskrisen.

Dessa två under riksdagen timade tilldragelser borde ur sakfrågans synpunkt utgöra tillräckliga skäl för att berättiga frågans upptagande på det enda sätt, som sålunda står till buds, nämligen motionsvägen, trots den ordinarie motionstidens utelöpande.

En formell befogenhet därtill har tillkommit genom propositionen nr 144 angående statens verksamhet för egnahemsbildning. Genom denna föreslås att främja utbrytning av bolagsarrenden, torp och andra dylika mindre arrendejordbruk genom låneunderstöd utan några garantier för att de utbrutna jordbruken erhålla tillräcklig tilldelning av olika slags mark för att bli bärkraftiga. Med anledning av nämnda proposition erfordras således i högsta grad den av jordkommissionen ifrågasatta provisoriska lagstiftningen. Till närmare belysning av ämnet hänvisas till en annan nu med anledning av propositionen nr 144 väckt motion (nr 204), vid vilken jordkommissionens åberopade framställning är fogad såsom bilaga.

Med föranledande således av såväl propositionen nr 144 som ock de under riksdagen timade tilldragelserna, att lagrådet är ur stånd att fungera efter behovet samt enahanda är förhållandet med regeringen på grund av ministerkrisen, hemställles,

att riksdagen ville för sin del besluta:

1) följande *lag om utsträckt tillämpning av lagen den 25 juni 1909 om inskränkning i rätten att erhålla ägostyckning.*

Vad i lagen den 25 juni 1909 om inskränkning i rätten att erhålla ägostyckning stadgas beträffande Norrland och Värmlands län skall tillsvidare äga tillämpning även å övriga delar av riket.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling; dock skall den ej äga tillämpning å ägostyckning, till vilken tillstånd lämnats före dagen för lagens ikraftträdande.

2) följande *lag om viss inskränkning i rätten till jordavsöndring.*

Vad i 20 § 1 mom. och 22 § i lagen den 27 juni 1896 om hemmansklyvning, ägostyckning och jordavsöndring i fråga om begränsning av avsöndring stadgas för Norrland och Värmlands län skall tillsvidare äga tillämpning jämväl å övriga delar av riket.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Stockholm den 10 april 1923.

Carl Lindhagen.